

רשומות

הצעות חוק

16 בינואר 1996

2480

כ"ד בטבת התשנ"ו

עמוד

הצעת חוק לתיקון פקודת התעבורה (מס' 41), התשנ"ו-1996 423

מתפרסמת בזה הצעת חוק מטעם הממשלה:

הצעת חוק לתיקון פקודת התעבורה (מס' 41), התשנ"ו-1996

1. בפקודת התעבורה' (להלן - הפקודה), בסעיף 1, בהגדרה "בעל" בפסקה (2), אחרי תיקון סעיף 1 "מקח-אגב-שכירות" יבוא "או הסכם מכר".
2. האמור בסעיף 227 לפקודה -
(1) האמור בו יסומן (א) ואחרי "העמידו או החנהו כאמור" יבוא "או אם הוכיח למי מסר את החזקה ברכב";

דברי הסבר

סעיף 2 בסעיף 227 לפקודה נקבעה חזקת אחריות של בעל רכב לפיה רואים את בעל הרכב כמי שנחג ברכב שבו נעברה עבירה, וזולת אם הוכיח מי נהג ברכב או שהרכב נלקח ממנו בלי ידיעתו ובלי הסכמתו.

סעיף 1 בסעיף 1 לפקודת התעבורה (להלן - הפקודה) מוגדר "בעל" (של רכב), בין השאר כמי שמחזיק ברכב מכוח הסכם שכירות או הסכם של מקח-אגב-שכירות. מוצע לקבוע שמי שמחזיק ברכב מכוח הסכם מכר על הרכב אף על פי שעדיין לא נרשם כבעלו, יראו גם אותו כ"בעל" הרכב.

¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 7, עמ' 173; סיח התשנ"ה, עמ' 346 (486); ח"ח התשנ"ה, עמ' 358.

"(ב) הוכיח בעל הרכב למי מסר את החזקה ברכב (להלן - המחזיק) תחול החזקה האמורה בסעיף קטן (א) על המחזיק."

3. בסעיף 30 לפקודה, במקום "500 שקלים חדשים" יבוא "2000 שקלים חדשים" ובמקום "760 שקלים חדשים" יבוא "3000 שקלים חדשים".
4. בסעיף 44 לפקודה, במקום "פרק י"ז לפקודת החוק הפלילי, 1936" יבוא "סימן ה' בפרק י' לחוק העונשין, התשל"ז-1977".
5. בסעיף 47 לפקודה, סעיפים קטנים (ד) ו-(ה) יסומנו כסדרם (י) ו-(יא) ובמקום סעיפים קטנים (א) עד (ג) יבוא:

"(א) בסעיף זה, "קצין משטרה" - קצין משטרה בדרגת מפקח ומעלה.

(ב) היה לשוטר יסוד סביר להניח כי נהג עבר לעינוי עבירה מן העבירות המפורטות בתוספת הרביעית, או כי אירעה תאונת דרכים שבה נהרג אדם או נחבל, או ניווק רכוש בשל עבירה שעבר הנהג, רשאי השוטר לדרוש מהנהג להילוו אל קצין משטרה או ליטול ממנו את רשיון הנהיגה שלו.

(ג) נטל השוטר את רשיון הנהיגה כמפורט בסעיף קטן (ב) יתן לנהג אישור על נטילת הרשיון וזימון להופיע, בתוך שלושה ימים במועד שיקבע, בפני קצין משטרה לצורך

דברי הסבר

סעיף 5 סעיף 47 לפקודה דן בפסילה מינהלית של רשיון נהיגה על ידי קצין משטרה, בנסיבות שבהן אדם עבר, לעינוי שוטר, עבירות תעבורה חמורה מן המנויות בתוספת הרביעית לפקודה, כגון מהירות מופרזת או אי-מתן זכות קדימה בצומת, או כאשר נעברה עבירה שגרמה לתאונה שבה ניווק רכוש או נפגע אדם.

המשטרה נתקלה בקשיים בבואה להפעיל סמכויות קצין המשטרה לפי סעיף 47 לפקודה, וזאת בשל העדר סמכות מפורשת בחוק לשוטר ליטול את רשיון הנהיגה מהנהג העברייני עד להבאתו לפני קצין משטרה שהוא בעל הסמכות לפסול את הנהג מלהחזיק רשיון נהיגה.

מוצע לקבוע מפורשות בחוק -

(א) בנסיבות המפורטות בסעיף, רשאי השוטר שלענינוי נעברה העבירה, לדרוש מן הנהג כי יתלווה אליו אל קצין משטרה או ליטול את רשיון הנהיגה שלו ולתת בידו וזימון להופיע, בתוך שלושה ימים בפני קצין המשטרה.

(ב) נטל שוטר את רשיון הנהיגה של הנהג יתן לו השוטר אישור כי נטל את רשיונו ובו יפרט את כל פרטי רשיון הנהיגה. דינו של אישור יהיה כדין רשיון הנהיגה עד למועד זימונו של נהג בפני קצין המשטרה.

חוקה זו אינה מביאה בחשבון את המקרה השכיח שבו בעל רכב יודע למי מסר את הרכב, אך אינו יודע הלכה למעשה מי נהג ברכב בעת ביצוע העבירה.

מוצע לקבוע כי משהוכיח בעל רכב למי מסר את הרכב, יצא בכך ידי חובתו והחזקה האמורה תחול על מי שנמסרה לו החזקה ברכב.

סעיף 3 בסעיף 30 לפקודה נקבע כי שר התחבורה יקבע בצו שיעורי קנס לעבירות קנס כמשמעותה בסעיף 1 לפקודה ובלבד ששיעור הקנס לא יעלה על 500 ש"ח לגבי עבירה ראשונה ועל 760 ש"ח לגבי עבירה חוזרת.

שיעור קנס של 500 ש"ח הינו שיעור נמוך שאינו ארתי. מוצע לכן לתת סמכות בצו התעבורה (עבירות קנס) לקבוע דרגות קנס גבוהות מאלה הקיימות היום כך ששיעור הקנס המירבי יהיה 2000 ש"ח לגבי עבירה ראשונה ו-3000 ש"ח לגבי עבירה חוזרת.

סעיף 4 סעיף 44 לפקודה הדרן במי שמסתייע ברכבו לביצוע עבירה על המוסר, מתייחס לפרק י"ז לפקודת החוק הפלילי, 1936, שהוחלף בסימן ה' לפרק "של חוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין). לפיכך מוצע לאזכר את הוראות החוק התקפות היום.

² ס"ח התשל"ז, עמ' 226; התשנ"ב, עמ' 142.

החלטה בדבר פסילת רשיון הנהיגה שלו; דינו של אישור כאמור כדין רשיון הנהיגה שניטל וזאת עד למועד שנקבע לזימון הנהג בפני קצין המשטרה.

(ד) לא מסר הנהג את רשיון הנהיגה שלו לשוטר לפי סעיף קטן (ב), רשאי השוטר לתת לו זימון כאמור בסעיף קטן (ג).

(ה) היה לקצין משטרה יסוד להניח כי יוגש כתב אישום נגד הנהג שביצע את העבירה לפי סעיף קטן (ב) ינהג כלהלן לפי הענין:

(1) בעבירה שגרמה לתאונת דרכים שבה נהרג אדם – יפסול את הנהג מלהחזיק ברשיון נהיגה לתקופה של 90 ימים;

(2) בעבירה שגרמה לתאונת דרכים שבה נחבל אדם או ניוזק רכוש – רשאי הוא לפסול את הנהג מלהחזיק ברשיון נהיגה לתקופה של 60 ימים;

(3) בעבירה מן המפורטות בתוספת הרביעית – רשאי הוא לפסול את הנהג מלהחזיק ברשיון נהיגה לתקופה של 30 ימים.

(ו) לא הופיע הנהג בפני קצין המשטרה במועד שזומן אליו כאמור בסעיף קטן (ג), רשאי קצין המשטרה לפסול אותו מלהחזיק ברשיון הנהיגה לפי סעיף קטן (ה), גם בהעדרו ומאיתו מועד יראו את הנהג כמי שאין בידו רשיון נהיגה ויחולו עליו הוראות סעיף 67.

(ז) פסילה שהטיל קצין משטרה על הנהג מהחזיק רשיון נהיגה תחל ביום מתן ההחלטה.

(ח) בחישוב תקופת הפסילה לא תבוא במנין התקופה שחלפה עד מסירת הרשיון לרשות שנקבעה לכך בתקנות ובדרך שנקבעה.

(ט) בית המשפט המוסמך לדון בעבירה, בשלה נפסל הרשיון לפי סעיף קטן (ה), רשאי להאריך את הפסילה עד לגמר בירור הדין או לבטל אותה.

6. בסעיף 62 לפקודה, ברישה, במקום "1500 שקלים חרשים" יבוא "5000 שקלים תיקון סעיף 62 חרשים".

7. בסעיף 64 לפקודה, במקום "סעיף 218 לפקודת החוק הפלילי, 1936" יבוא "סעיף 304 תיקון סעיף 64 לחוק העונשין, התשל"ז-1977".

דברי הסבר

מחייבת בהתאמה העלאת שיעור הקנס שבית המשפט מוסמך להטיל על עבירת קנס.

על כן מוצע לקבוע שהקנס לפי סעיף זה יהיה 5,000 ש"ח.

סעיף 7 סעיף 64 לפקודה הקובע את דינו של נהג שגרם למות אדם בנהיגה רשלנית מאזכר בהקשר זה סעיף שאינו תקף היום, הסעיף התקף לעבירה זו הוא סעיף 304 של חוק העונשין; מוצע לאזכר את הסעיף הנכון.

(ג) לא הופיע הנהג בפני קצין המשטרה, רשאי קצין המשטרה להחליט בדבר פסילת הרשיון בהעדרו. בסעיף 47 לא קיימות היום הוראות בענין חישוב תקופת הפסילה. מוצע להעתיק בענין זה את ההסדר הקיים בנוגע לפסילה שהטיל בית המשפט (סעיף 42 לפקודה).

סעיף 6 בסעיף 62 לפקודה נקבע, בין השאר, כי העובר עבירת קנס שדן בה בית המשפט צפוי לקנס בסך 1,500 ש"ח.

העלאת שיעור עבירת הקנס כמוצע בסעיף 3

תיקון סעיף 64 ב 8. בסעיף 64 לפקודה, אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב) רופא שאליו הובא אדם שנפטר עקב תאונת דרכים, רשאי, לפי בקשת שוטר, ליטול מהנפטר דגימת דם לקביעת אחוז האלכוהול שברדמו".

תיקון התוספת הראשונה 9. בתוספת הראשונה לפקודה, במקום סעיף 3 יבוא:

3. עבירה לפי סעיף 338(1) או (4) לחוק העונשין, התשל"ז-1977."

דברי הסבר

בדיקה השכרות האמורה מצריכה לקיחת דם בכמות מזערית בלבד.

סעיף 9 בתוספת הראשונה לפקודה מנויות עבירות שבשלהן מוטל על בית משפט להטיל עונש פסילה של רשיון נהיגה בנוסף לכל עונש אחר שהוא מטיל על עבריין התנועה. בסעיף 3 לתוספת הראשונה לפקודה מאוזכר סעיף 243 לפקודת החוק הפלילי, 1936 שאינו בתוקף היום, מוצע לתקן ולאזכר את הסעיף הנכון.

סעיף 8 סעיף 64 לפקודה קובע כללים לבדיקת שכרות של נהג. אין בסעיף זה התייחסות לבדיקת שכרות של מי שנפטר כתוצאה מתאונת דרכים. המשטרה, בעבודתה, צריכה לעיתים קרובות לדעת את אחוז הכוהל בדמו של הנפטר שנהג ברכב המעורב בתאונה וזאת בעיקר כדי לקבוע את גורם התאונה.

מוצע לאפשר לרופא שאליו הובא מי שנפטר עקב תאונת דרכים, ליטול מהנפטר דגימה לקביעת אחוז האלכוהול בדמו, אם נתבקש לעשות כן על ידי שוטר.